

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de

Lvgdvni, 1609

Societas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

SIMVLATIO Qua se aliquis fingit talem genere, vel gradu &c. qualem requirit optio ad collegia, vel alia munera, peccatum est. c.8.n.8.

SOCIETAS.

EST conuentio plurium, suam pecuniã, industriam, vel laborem conferentium ad lucrandum. cap. 17. num. 251.

In Societate transfertur dominium rei collatæ, imò manet in periculo conferentis. Atque vt sit licita, tria requiruntur. I. Quòd ipsa negotiatio sit licita. II. Quòd pecunia pereat conferenti. III. Quòd seruetur æqualitas, ac pro quantitate partium collatarum diuidatur lucrum, hoc modo. Vnus confert mille aureos, alius laborem suæ personæ eisdem æstimatum, alius suam industriam quingentis æstimatam. Ex his omnibus vna summa faciendã est, & ex lucro, & iactura pro rata eius quòd confert quisque, capere debet, vt si isti tres quingentos aureos lucrarentur, duo singulos ducentos aureos caperent, & tertius centum. Atque in his quidem quantitatis pecuniæ in societatem collatæ habenda est ratio magis quàm periculi, cui

cui exponitur. cap. 17. num. 151.

Societas exæquanda est iudicio peritorum, qui æstiment pretium pecuniæ collatæ cum conditione expressa, aut tacita, ut in primis conferenti pecuniam ea restituatur, si nulla eius iactura facta fuerit, & pretium item laboris, & industriæ ea conferentium absque aliqua spe quicquam pro illis referendi, nisi lucrum ad sit. Considerandum est tamen ut nulla omnino sit usuræ, aut iniustitiæ suspicio, ex eo quod ei qui pecuniam confert, de consensu eius minus lucri quàm par sit detur, si est persona quæ donare potest. Vnde iustificantur multæ Societates à magnatibus cum suis famulis, amicis, aut cognatis factæ, ut eis fidem, diuitias, & honorem conferant. Nā conferendo in Societatem magnas summas pecuniæ, solum ad dimidiam, aut tertiam partem, vel quartam eos obligant. Quamquam possent hæ dici locationes cum salario incerto magis quàm Societates. numer. 151.

Socius qui non est particeps pecuniæ collatæ, non debet soluere aliquam partem eius perditæ in negotiatione. numer. 152.

Vnde illicitum est pactum obligans illum ad hoc. Secus si pecunia conferatur,
B B b ea

ea lege, vt communis sit, & communiter diuidatur inter socios sicut lucrum. cap. 17. num. 253.

Cum vnus confert in Societatem pecuniam, alter industriam, & laborem: qui laborem & industriam confert, non debet de lucro deducere totas impensas sui victus, nisi quas facit tunc vltra domesticas. cap. 17. num. 283.

Tota iactura rei collata, siue pecunia sit, siue labor, siue industria, erit conferentis, siue iactura fiat in principio, siue in medio, siue in fine negotiationis. numer. 252.

Conferens pecuniam licite potest assecurare illam cum socio vno, & lucrum, faciendo tres contractus formales, vel virtuales. num. 254. 255. & debet cessare omnis fraus, & simulatio. num. 257.

Licite fieri potest quod Ecclesia, vel vidua, vel pupillus conferant pecuniam apud mercatorem, assecurando principale, & lucrum, verbi gratia lucrando quatuor secura pro centum. num. 256.

Licitum est pactum, vt qui negotiatur aliena pecunia omne lucrum tradat Domino, & is recipiat certum quid pro labore ac industria liberum ab omni periculo. Qui contractus reuera est locationis, & ideo
fi ia

si iactura contigerit eius dolo, vel culpa, aut illius ministrorum, tenetur Domino satisfacere, quia gratia utriusque fit. num. 257.

Qui in lucrum certum dat pecuniam ad Societatem ei quem scit non negotiaturum, sicut militi, vel clerico indigentibus, peccat quamuis concurrant tres prædicti contractus. num. 258.

Qui verè pecuniam in Societatem contulit in lucrum & damnum, & à socio accipit publicam scripturam mutui, vel depositi peccat, quia posset in foro exteriori petere pecuniam, quamuis periret. Vnde si vult lucrum participare, debet hanc scripturam rescindere, nisi in aliquo casu. cap. 17. 259.

Si socius rebus, loco, tempore, vel persona per pactum exclusus, fuerit negotiatus, iactura erit ipsius. Ibidem.

Licitum est tradere alteri animalia in Societatem, ea lege ut lucrum sit commune: sed qui recipit ea, nihil ex eo capiat, donec pretium eorum Domino persolvatur, & postea sint Communia, dummodo ea, quæ ante sortem recuperatam interierint, Domino intereant, & non recipienti. num. 261.

Peccat, qui confert pecuniam in Societatem nautarum volentium ire piscatum

in mare longinquum, eo pacto, ut tanta pars lucri sibi eueniat, quanta cuius nau-
tarum, & ut euentus nauigationis sit illo-
rum periculo, & quod ex lucro futuro pri-
mum soluatur ei pecunia: quod si nullum
esset lucrum, vel non esset sufficiens ad sol-
uendum pecuniam, quisque pro rata soluat
illam. num. 282.

Licita tamen est hæc conditio, ut si to-
ta pecunia, vel pars amittatur, nautæ sol-
uant eam partem, quam de ea impende-
rint in impensas quas domi facerent. nu-
mer. 283.

S O D O M I A vide titul. Irregulari-
tas. 8.

S O L V T I O.

F A C I E N D A est in loco expresse vel
tacite destinato, vel vbi petitur, dum ta-
men petita extra locum, non sit damnum
creditori, nec debitori. Sufficietque sem-
per soluere, vbi creditori placuerit. cap. 17.
num. 42. 43.

Peccat qui debitum, quod sibi soluitur,
non vult recipere vsque ad tempus, in quo
pretium eius crescat, cum debitor non re-
neatur tempus illud expectare. num. 225.
Non